

Concept Samenwerkingsovereenkomst Drechtsteden Energieneutraal

- logo's partijen -

Partijen

<Noot: In eerste instantie de Partijen die deelnemen aan de Adviesraad, aangevuld met partners die kunnen en willen helpen bij de uitwerking (er lopen contacten met Planbureau voor de Leefomgeving, E-Laad, Nationaal Kennisplatform Laadinfrastructuur, Vereniging Nederlandse Banken en Bouwend Nederland). De samenwerkingsovereenkomst is bedoeld als zwaan-kleef-aan, waar de komende periode nog vele partijen bij aansluiten>

1.

2.

3.

4.

5.

6.

7.

8.

9.

10.

11.

12.

13.

14.

15.

16.

Hierna genoemd 'Partijen'

Overwegingen

Inleiding

Door de wereldwijde uitstoot van broeikasgassen warmt de aarde op en verandert het klimaat. In 2015 hebben vrijwel alle landen in Parijs het Klimaatakkoord ondertekend, om de opwarming in 2050 ten opzichte van 1990 terug te dringen tot maximaal 2 graden Celsius, met het streven deze tot anderhalve graad te beperken. Voor Nederland betekent dit een beperking van de uitstoot van broeikasgassen met 80%-95% in 2050. Gedreven door dit Klimaatakkoord, gecombineerd met onder andere het nationale Energieakkoord, de Energieagenda van het Rijk en de Energieagenda van de provincie Zuid-Holland, staan Partijen in het gebied Drechtsteden voor de opgave het energiegebruik te verminderen en de energie die wordt gebruikt duurzaam op te wekken.

De Samenwerkingsovereenkomst beoogt is een netwerksamenwerking met Partijen. De Samenwerkingsovereenkomst is een uitnodiging aan nieuwe partijen om aan te sluiten.

Partijen zijn met elkaar verbonden doordat ze:

- zich mede verantwoordelijk voelen voor de doorvertaling van het Klimaatakkoord van Parijs,
- de visie delen over de richting (Drechtsteden Energieneutraal) en aanpak (Energiestrategie),
- willen samenwerken en elkaar versterken,
- kansen pakken en toekomstbestendige investeringen doen,
- gericht zijn op opschaling, bij barrières in gesprek gaan en gezamenlijk oplossingen zoeken,
- nieuwe stakeholders die de visie delen, uitnodigen om direct of later aan te sluiten.

Doelen

- a) Ontwikkeling van Drechtsteden energieneutraal bespoedigen;
- b) Als Partijen samenwerken aan:
 - Gezamenlijke communicatie;
 - Uitwerking en, waar relevant, projecten;
 - Verbeteren van condities vanuit beleid en wetgeving en aan financiering van toekomstbestendige investeringen;
 - Duidelijkheid over verantwoordelijkheden en bevoegdheden;
 - Draagvlak en eigenaarschap bij burgers, bedrijven, maatschappelijke organisaties ea. voor de beoogde veranderingen;
 - Ontwikkelen van nieuwe routines die de energietransitie opschalen van pilots naar standaard aanpak
- c) Knelpunten formuleren tot vraagstukken waarvoor actief een oplossing zal worden gezocht;
- d) Aansluiting van de Energiestrategie Drechtsteden op de uitvoering van Rijks en Provinciaal beleid en ambities, waaronder de uitwerking van de Energieagenda van het rijk en de INEK (Integrale Nationale Energie en Klimaatplannen).

Ambities

Partijen:

- Richten zich op Drechtsteden energieneutraal in 2050, en voor de gebouwde omgeving in 2035. <Formulieren tussendoelen>
- geven hieraan invulling langs de volgende ontwikkellijnen, door:
 - gefaseerd los te gaan van aardgas;
 - af te gaan van benzine, diesel en andere fossiele energie,
 - sterk in te zetten op energiebesparing,
 - de elektriciteit duurzaam op te wekken;
 - dit te realiseren met de hoogst mogelijke maatschappelijke opbrengst.

Partijen passen deze ontwikkellijnen, vanuit eigen verantwoordelijkheid en mogelijkheden, toe bij beleid, ontwikkelingen, investeringen en projecten.

- wensen dat te doen op een manier die goed is voor de leefbaarheid, aantrekkelijkheid, inclusiviteit, innovatie, werkgelegenheid (ook voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt) en economische kracht van de regio. <uitwerken in kpi's, zoals toegevoegde waarde, arbeidsplaatsen, arbeidsplaatsen voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt, energiearmoede, etc>
- wensen gezamenlijk op te trekken om de doelstellingen te verwezenlijken en waar relevant gezamenlijk uit te werken en communiceren. Zij voeren daartoe een Samenwerkingsagenda, met gezamenlijke en individuele acties. De Samenwerkingsagenda is adaptief en wordt periodiek geactualiseerd. De Samenwerkingsagenda is bovenop de inzet van individuele Partijen die vanuit eigen verantwoordelijkheid en mogelijkheden werken aan de energie.

De Partijen komen het volgende overeen:

1. Partijen onderschrijven de ambities en de ontwikkellijnen zoals geformuleerd in de Energiestrategie Drechtsteden Energieneutraal 2050,
2. Partijen werken vanuit eigen verantwoordelijkheid en mogelijkheden, gezamenlijk en ook individueel aan de energietransitie in de Drechtsteden,
3. Partijen benoemen hun acties en inzet van capaciteit en middelen in de Samenwerkingsagenda. Partijen werken hun aandeel in de Samenwerkingsagenda uit in gezamenlijke en eigen uitvoeringsplannen, jaarplannen, etc.
4. Partijen nemen deel aan de Programmaraad (clustering is mogelijk)
5. Partijen wijzen elk één inhoudelijke contactpersoon aan als aanspreekpunt bij de uitwerking (clustering is mogelijk)
6. Partijen dragen bij aan monitoring van de gemaakte afspraken en ambitie. Specifieke aandacht wordt gegeven aan maatschappelijke baten voor de regio als geheel (zoals werkgelegenheid, toegevoegde waarde, bereikbaarheid, identiteit) en voor de mensen (zoals verbeteren van leefbaarheid en het voorkomen van energiearmoede).
7. Partijen inspireren elkaar en spreken elkaar aan op de gemaakte afspraken en kansen.
8. Partijen organiseren betrokkenheid van burgers, kinderen en bedrijven

Organisatie

Programmaraad

Alle Partijen nemen (individueel of als cluster) deel aan de Programmaraad. De Programmaraad komt twee á drie keer per jaar bij elkaar. De Programmaraad heeft een onafhankelijke voorzitter. De Programmaraad:

- bespreekt en bepaalt jaarlijks de Samenwerkingsagenda,
- bespreekt de voortgang en jaarlijkse monitoring,
- maakt belemmeringen bespreekbaar en adresseert oplossingen,
- speelt in op ontwikkelingen, bepaalt of de Energiestrategie en het Toekomstperspectief moeten worden aangepast (adaptief programmeren),
- is inspirerend en speelt in op ontwikkelingen,
- regisseert/coördineert de communicatie over doelen, activiteiten en resultaten,
- uit de Programmaraad wordt het Bestuurlijk E-Team samengesteld.

Bestuurlijk E-Team

Uit de Programmaraad wordt het dagelijks bestuur samengesteld, het Bestuurlijk E-Team. In het Bestuurlijk E-Team zitten sleutelspelers die intensief moeten samenwerken en afstemmen.

Inhoudelijk E-Team

In het Inhoudelijke E-Team zijn in principe dezelfde stakeholders vertegenwoordigd als in het Bestuurlijke E-Team. Het Inhoudelijke E-Team:

- zorgt voor de voorbereiding en ondersteuning van de Programmaraad en het Bestuurlijke E-Team, op de hierboven genoemde aspecten,
- houdt contact met de uitvoering en overzicht op de ambities, uitwerking en uitvoering,
- betreft nieuwe partijen,
- stelt in overleg met de Partijen de Samenwerkingsagenda op.

Uitwerking en uitvoering

Alle Partijen hebben een inhoudelijk aanspreekpunt en maken dat bekend bij het Inhoudelijk E-Team. Waar mogelijk worden bestaande organisatiestructuren benut. Waar nodig wordt in een aparte werkgroep samengewerkt, zoals de gezamenlijke werkgroep communicatie. <Uitwerken hoe we de gemiddelde burgers en ondernemers betrekken, bijvoorbeeld in een Klankbordgroep?>. Voor de uitfasering aardgas wordt een apart projectbureau opgezet, dat is apart uitgewerkt onder het kopje Projectbureau van aardgas los.

Werkgroep communicatie

Om effectief en samenhangend te communiceren, stellen we een gezamenlijke communicatiestrategie op. Vanaf de lancering van de strategie treden we met één kernboodschap naar buiten, met oog voor ieders doelgroepen, achterbannen en communicatiekanalen. Iedereen heeft zijn/haar eigen verhaal en triggert op andere incentives. De centrale boodschap op strategisch niveau gaat daarom vergezeld van een boodschap op maat voor de verschillende doelgroepen: positief verleidend, gericht op specifieke doelgroepen en rekening houdend met bijvoorbeeld vervangingsmomenten, wijkontwikkeling en revitaliseringsopgaven van bedrijventerreinen.

Projectbureau van aardgas los

<Voor het Projectbureau zal een aparte bindende overeenkomst worden uitgewerkt>

De warmtevoorziening gaat de komende decennia drastisch veranderen; aardgas wordt uit gefaseerd, daarvoor in de plaats komt een duurzame warmtevoorziening. Deze warmtevoorziening zal hoogstwaarschijnlijk niet uniform zijn maar bestaan vanuit een veelheid aan oplossingen. Oplossingen die momenteel nog erg verschillen in volwassenheid. Het Projectbureau van aardgas los zal een integrale visie ontwikkelen op van aardgas los, en daaruit de verschillende activiteiten ontwikkelen, verbinden en stimuleren.

Kerntaak is een coördinerende rol, die voortvloeit uit de verdere ontwikkeling van het warmtevelkenplan en het daar uit te ontstane Warmtetransitieplan. Hierin wordt bekeken welke oplossingen waar het beste ingezet kunnen worden: all-electric, lage temperatuur warmtenetten, hoge temperatuur warmtenetten, etc. Tegelijkertijd zal ook gekeken worden naar de uitdagingen: waar zijn gasnetten aan vervanging toe en waar vindt grootschalige renovatie plaats. Door een integrale afweging kan de uitfasering van aardgas gecoördineerd en geregisseerd worden.

Per gebied zal optimalisatie plaatsvinden van de verschillende van-aardgas-los opties. Waar mogelijk en kosteneffectief om van gas af te komen, wordt ingezet op het warmtenet, omdat daarmee de aanwezige bronnen optimaal kunnen worden ingezet. De hierop lopende ontwikkelingen, afstemmingsorganen en coördinatie zal ook ondergebracht worden in het Projectbureau. In 2012 is hier al eerder door partijen de "Samenwerkingsovereenkomst Warmtelevering Drechtsteden: lange termijn samenwerking" getekend, daarop wordt voortgebouwd. Waar nodig wordt ingezet op all-electric oplossingen, zie zijn vaak meer decentraal georganiseerd en minder ver in hun ontwikkeling.

Op het moment dat er voor gebieden definitieve overeenkomsten zijn gesloten, wordt de realisatie verder opgepakt door de betrokken Partijen, in afstemming met het Projectbureau.

Het Projectbureau zal strategische pilots uitvoeren om oplossingsrichtingen te toetsen en deze te kunnen aandragen voor specifieke situaties.

De activiteiten binnen het Projectbureau kennen een hele directe relatie met de overkoepelende communicatieplannen en de energiebesparingsopgave. Dat komt respectievelijk omdat er nog grote stappen op bewustwording gezet moeten worden, en omdat veel warmteoplossingen (all-electric, lage temperatuurwarmtenetten) alleen te implementeren zijn in goed geïsoleerde panden.

Het Projectbureau zal aangestuurd worden door een transitieregisseur en gefinancierd en bemenst door alle direct betrokken Partijen. Elke Partij draagt de kosten van de eigen medewerker(s) die aan het Projectbureau worden toegevoegd of voor het Projectbureau worden ingezet. In de Samenwerkingsagenda wordt deze samenstelling en bijdrage verder toegelicht. <plaatje met organisatie, deelnemers en bevoegdheden wordt toegevoegd>

Slotbepalingen

Toetreding

De Samenwerkingsovereenkomst staat open voor toetreding van nieuwe Partijen.

Uittreding

Elke Partij kan deze Samenwerkingsagenda te allen tijde met inachtneming van een opzegtermijn van 2 maanden schriftelijk opzeggen.

Wijzigingen

Elke Partij kan de andere Partijen schriftelijk verzoeken de Samenwerkingsagenda te wijzigen. De wijziging behoeft de schriftelijke instemming van alle Partijen. Partijen treden in overleg binnen zes weken nadat een Partij de wens daartoe aan de andere Partijen schriftelijk heeft medegedeeld.

Nakoming

Partijen komen overeen dat de nakoming van de afspraken van de Samenwerkingsovereenkomst niet in rechte afdwingbaar is.

Duur van de overeenkomst

Deze Samenwerkingsagenda treedt in werking met ingang van de dag na ondertekening door alle Partijen en loopt tot en met 2050.

Begripsbepalingen:

Bestuurlijk E-Team	
Energiestrategie	
Inhoudelijk E-Team	
Partijen	Organisaties en samenwerkingsverbanden. Daarnaast werken we samen aan het betrekken van natuurlijke personen.
Programmaraad	
Projectbureau van aardgas los	
Nieuwe partijen	
Samenwerkingsovereenkomst	
Samenwerkingsagenda	
Toekomstperspectief	
Werkgroep communicatie	

Bijlagen:

Energiestrategie Drechtsteden Energieneutraal

Toekomstperspectief Drechtsteden Energieneutraal

Concept Samenwerkingsagenda 2018

<Deze samenwerkingsagenda wordt momenteel nader aangevuld en ingevuld.>

Uit faseren van aardgas	
Oprichting Projectbureau Drechtsteden Van Aardgas Los	
Context	Het uit faseren van aardgas uit de gebouwde omgeving is een langjarige en complexe opgave. Complex omdat gebruikers de beschikking moeten hebben over een alternatief. Het aardgas zal vervangen worden door een mix van individuele, lokale en regionale oplossingen. Het beschikbare alternatief bepaalt uiteindelijk ook de energiebesparingsopgave. Voordat de gaskraan dicht kan dienen woningen en bedrijven transitie klaar te zijn.
Samenwerkende partners en belangen	<p>Partijen werken allen vanuit hun eigen bevoegdheden, verantwoordelijkheden en betrokkenheid aan het uitfaseren van aardgas. Vanuit deze rollen bundelen Partijen hun inzet en krachten, die Partijen anders individueel zouden doen. In plaats van losse plannen te ontwikkelen, ontwikkelen zij een gezamenlijk plan. Daardoor worden middelen, kennis en ervaring optimaal ingezet.</p> <ul style="list-style-type: none">• Woningbouwcorporaties: maken in 2018 het plan om hun woningbestand energieneutraal te maken (in het kader van de Nationale Woonagenda)• Gemeenten: spelen pro-actief in op de beoogde regierol voor Laag Temperatuur Warmte (in het kader van de Energieagenda)• Stedin: wil grip krijgen op de vervanging van aardgasnetten en geen onnodige maatschappelijke kosten maken• HVC: wil voor haar aandeelhouders duurzame energieoplossingen bieden en ..• Provincie• Burgerinitiatieven ..• Werkgevers Drechtsteden ..• Energieloket ..• VVE's ..• .. <aanvullingen vanuit Adviesraad> <p>Deelname kan door de jaren heen wijzigen. Het Projectbureau staat open voor andere partners.</p>
Resultaat	<p>Een Projectbureau waarmee we samenhang, continuïteit, borging van belangen en een vast aanspreekpunt voor van aardgas los organiseren. Dankzij een duidelijke opdracht vanuit het bestuurlijk E-team kan het Projectbureau zelfstandig werken aan het volgende:</p> <ul style="list-style-type: none">• In het Projectbureau komen Partijen tot een gezamenlijke uitwerking van het Warmtetransitieplan. Het Warmtetransitieplan is een integrale visie op het uitfaseren van aardgas in de gebouwde omgeving in de Drechtsteden.• De besluitvorming en de uitvoering ligt bij de stakeholders zelf.• Waar mogelijk wordt het Warmtetransitieplan ten uitvoer gebracht.

	<p>Waar nodig worden knelpunten en oplossingen voor realisatie benoemd. Het Projectbureau werkt uit, coördineert, betreft partijen en houdt het Warmtetransitieplan actueel. Ook maakt het Projectbureau kosten(verdelings)vraagstukken inzichtelijk en bespreekbaar bij het Rijk.</p> <ul style="list-style-type: none"> • De verdere ontwikkeling van een regionaal warmtenet in de Drechtsteden. De bestaande ontwikkelingsactiviteiten zullen ondergebracht worden binnen het Projectbureau. Daarnaast zullen deze uitgebreid worden met bijvoorbeeld pilots met warmte voor particulieren. Op het moment dat er voor gebieden definitieve overeenkomsten zijn gesloten, wordt de realisatie verder opgepakt door de betrokken Partijen, in afstemming met het Projectbureau. • Het stimuleren en testen van all-electric oplossingen. Hier hoort ook het initiëren van pilots bij. <p>Daarbij worden de volgende uitgangspunten gehanteerd, het Projectbureau:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wordt geleid door de transitie-regisseur • Richt zich op een optimale combinatie van aardgasloze oplossingen. Per gebied zal optimalisatie plaatsvinden van de verschillende van de verschillende van-aardgas-los opties. Waar mogelijk en kosteneffectief om van gas af te komen, wordt ingezet op het warmtenet, omdat daarmee de aanwezige bronnen optimaal kunnen worden ingezet. • Richt zich op en betreft alle organisaties, bedrijven en bewoners van de Drechtsteden • Werkt samen en stemt af met de reguliere werkzaamheden van de stakeholders <p>Nu regelen voor drie jaar. Hierna evalueren en opnieuw positie bepalen.</p>																								
<p>Wat gaan we daarvoor doen?</p>	<p>Met de partners gaan we het Projectbureau verder vormgeven. De huidige projectorganisatie Warmtenet Drechtsteden wordt uitgebreid naar het projectbureau Van Aardgas Los. Wordt gezorgd voor een fysieke plek, bemensing en middelen. Specifiek wordt gezocht naar een transitie-regisseur. De regie ligt bij het inhoudelijk e-team. Doel is uiterlijk 1 april operationeel.</p>																								
<p>Wat hebben we daarvoor nodig?</p>	<p>Het Projectbureau moet structureel gefinancierd worden om de beoogde doelstellingen te halen. Hiervoor zal aan de meest betrokken Partijen een bedrag in financiering en FTE worden gevraagd. Hieronder staat een indicatieve weergave van de inzet en financiering die verwacht wordt.</p> <p><partijen zijn met elkaar in gesprek over bemensing en financiering></p> <table border="1" data-bbox="435 1565 1353 1899"> <thead> <tr> <th>Bijdrage per jaar</th> <th>Financiering</th> <th>In kind bijdrage</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Provincie</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Gemeenten</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Corporaties</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>HVC</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Stedin</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>..</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Totaal</td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table> <p>Middelen en mensen zullen ingezet worden op de activiteiten die benoemd zijn onder de kop resultaten. De provinciale bijdrage zal specifiek zijn voor de inzet van de transitie-regisseur.</p>	Bijdrage per jaar	Financiering	In kind bijdrage	Provincie			Gemeenten			Corporaties			HVC			Stedin			..			Totaal		
Bijdrage per jaar	Financiering	In kind bijdrage																							
Provincie																									
Gemeenten																									
Corporaties																									
HVC																									
Stedin																									
..																									
Totaal																									

Monitor	
Bijlagen	Resultaten conferentie, bronnenstrategie

Uitfaseren van aardgas en energiebesparing	
Opstellen Warmtetransitieplan	
Context	
Samenwerkende partners	
Resultaat	
Wat gaan we daarvoor doen?	
Wat hebben we daarvoor nodig?	
Monitor	

Energiebesparing Particulieren en VVE's

Opzet organisatie met revolverend fonds

Context	Energiebesparing in de Drechtsteden, in combinatie met het uit faseren van aardgas, is de belangrijkste maatschappelijke opgave binnen de energietransitie. Het is een complexe en langjarige opgave. Omdat de opgave veel vraagt van particulieren en VVE's en een grote groep bewoners geen toegang heeft tot financiering is het van belang om hen hierin te ondersteunen en te begeleiden. Hiervoor dient uitvoeringskracht, financiën en continuïteit in aanpak georganiseerd te worden teneinde deze doelgroep blijvend te kunnen ondersteunen en handelingsperspectief te kunnen bieden. Cruciaal binnen deze opgave is in gesprek te gaan en te blijven met de eigenaren en de betrokkenheid van burgers te organiseren. Communicatie speelt een centrale rol!
Samenwerkende partners	Gemeenten, Banken, Regionaal Energieloket, Bouwend Nederland, Uneto VNI, lokaal/regionaal bedrijfsleven, burgerinitiatieven
Resultaat	Een 'organisatie' voor de Drechtsteden die met (revolverende) middelen de particuliere woningeigenaren en VVE's met besparingsconcepten (zoals het woningabonnement), financieringsconstructies, zoals een woningabonnement, duurzaamheidsleningen en subsidies etc. handelingsperspectief bieden bij het verduurzamen van hun huizen. Gedacht wordt aan een coöperatie met (revolverend) fonds. Een dergelijke organisatie heeft de taak om in samenwerking met partners en bewoners de woningen transitie klaar te maken, enerzijds met een overall aanpak, anderzijds met een wijkgerichte aanpak (pilots; nieuwe routines) in afstemming met het Projectbureau Van Aardgas Los.
Wat gaan we daarvoor doen?	Een verkenning uitvoeren. Wordt geregisseerd vanuit het inhoudelijk e-team. Doel is per 1 januari 2019 een operationele organisatie te hebben.
Wat hebben we daarvoor nodig?	Vooralsnog inzet van capaciteit vanuit het inhoudelijk e-team en betrokken stakeholders Met de verkenning wordt duidelijk wat nodig is voor een

	dergelijke operationele organisatie en welke partijen hierbinnen gaan samenwerken.
Monitor	

Uitfaseren van aardgas en energiebesparing	
Aanpak energiebesparing bij bedrijven	
Context	
Samenwerkende partners	
Resultaat	
Wat gaan we daarvoor doen?	
Wat hebben we daarvoor nodig?	
Monitor	

Alle ontwikkellijnen	
Communicatiestrategie/netwerk	
Context	
Samenwerkende partners	
Resultaat	
Wat gaan we daarvoor doen?	
Wat hebben we daarvoor nodig?	
Monitor	

Duurzaam opwekken	
Zonneoffensief daken	
Context	
Samenwerkende partners	
Resultaat	
Wat gaan we daarvoor doen?	
Wat hebben we daarvoor nodig?	
Monitor	

Duurzaam opwekken	
Ruimtelijke inpassing duurzame energie	
Context	
Samenwerkende partners	Gemeenten, zijn verantwoordelijk voor de ruimtelijke ordening Waterschappen en andere Partijen: faciliteren opwekking van duurzame energie bij de eigen kavels, gebouwen en civiele kunstwerken.
Wat willen we bereiken?	
Wat gaan we daarvoor doen?	Gemeenten stellen een visie op waarin zij aangeven waar opwekking duurzame energie (kleinschalig en grootschalig) ruimtelijk mogelijk is, en onder welke voorwaarden. Alle Partijen nemen initiatief voor het realiseren of faciliteren van de opwekking van duurzame energie op eigen kavels, gebouwen en civiele kunstwerken.
Wat hebben we daarvoor nodig?	
Monitor	

Afgaan van benzine en diesel

Versnelling laadinfrastructuur voor elektrisch rijden

Context	<p>De ontwikkeling van elektrische auto's versnelt. Gemeenten faciliteren marktpartijen om laadinfra te plaatsen. Zij bereiden zich beleidsmatig en operationeel voor op een sterk toenemende behoefte aan laadinfra.</p> <p>Het opladen van voertuigen zal een rol gaan spelen in de energiebalans, door middel van Smart Charging. Dat is de toepassing van slimme en innovatieve technieken die het opladen van elektrische auto's op het beste moment mogelijk maken. Bijvoorbeeld als het s'nachts hard waait en er weinig vraag naar stroom is of in de middag als de kracht van de zon het grootst is.</p>																				
Samenwerkende partners	<p>Gemeenten, zijn verantwoordelijk voor beleid, ruimtelijke inpassing en faciliteren van marktpartijen</p> <p>Marktpartijen, doen investering en exploitatie</p> <p>NKL, levert expertise en</p> <p>VNG, aanpassing model beleidsregels voor laadinfrastructuur</p> <p>E-Laad, levert expertise m.b.t. proeftuin Smart Charging en samenhang met Warmtetransitieplan en Zonneoffensief</p> <p>Stedin,</p>																				
Resultaat	<p>Actueel beleid voor laadinfrastructuur, inpassingsplan laadinfrastructuur en Routekaart doorontwikkeling elektrisch rijden</p> <p>Aanvraagportaal met workflow voor e-rijders en marktpartijen</p> <p>Samenhang van laadinfra met Warmtetransitieplan en Zonneoffensief</p> <p>Proeftuinen smart charging bij nieuwbouw en bestaande bouw</p>																				
Wat gaan we daarvoor doen?	<p>Zorgen dat we bovengenoemde resultaten halen.</p>																				
Wat hebben we daarvoor nodig?	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Stakeholder</th> <th>Financiering</th> <th>In kind bijdrage</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Gemeenten</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Regio</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>NKL</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>E-Laad</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	Stakeholder	Financiering	In kind bijdrage	Gemeenten			Regio			NKL			E-Laad							
Stakeholder	Financiering	In kind bijdrage																			
Gemeenten																					
Regio																					
NKL																					
E-Laad																					
Monitor																					

Bewustwording, Betrokkenheid en Beweging

Ontwikkeling gezamenlijke communicatiestrategie

Context	<p>De Energiestrategie Drechtsteden is een project dat niet alleen veel Partijen maar ook veel (bestaande) initiatieven op het gebied van duurzaamheid bij elkaar brengt. Samen zetten zij zich in voor een energieneutrale regio in 2050 langs de 5 ontwikkellijnen. Dat vraagt veel van bedrijven en burgers. Een gezamenlijke communicatiestrategie is nodig om ervoor te zorgen dat de Partijen elkaar vinden en versterken (intern) en we met elkaar de bedrijven en burgers in beweging brengen (extern).</p>
---------	---

	Gezien de actualiteit van het onderwerp zijn er al diverse communicatiestrategieën en -initiatieven in omloop. Landelijk en regionaal. Het is zaak om hier alert op te zijn en zo mogelijk op aan te haken om te voorkomen dat we het wiel uitvinden en – belangrijker nog - onze eigen doelstellingen frustreren.											
Samenwerkende partners	Actieve input en betrokkenheid van (de communicatieafdelingen) van alle deelnemende Partijen (via o.a. werkateliers en gezamenlijke bijeenkomsten, gesprekken, bezoeken in het veld).											
Resultaat	<p>Een communicatiestrategie die voorziet in een effectieve aanpak van zowel de interne als de externe communicatie rond de Energiestrategie Drechtsteden. Met als belangrijke onderdelen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Inventarisatie bestaande strategieën en kernboodschappen (zowel landelijke als regionaal) op het gebied van klimaat/duurzaamheid/van aardgas los • Krachtige kernboodschap met mogelijke subboodschappen per doelgroep (boodschappenhuis) • Overzicht interne en externe doelgroepen • Overzicht interne en externe doelstellingen • Overzicht in te zetten eigen kanalen/middelen van Partijen • Overzicht te ontwikkelen middelen en media • Governance (hoe organiseren we de communicatie) • Planning • Financiering <p>De strategie wordt vastgesteld voor de komende drie jaar. Hierna evalueren en opnieuw positie bepalen.</p>											
Wat gaan we daarvoor doen?	<p>Vanwege de grote behoefte aan een strategische communicatie- aanpak, is snelle actie geboden. We bundelen de krachten in de werkgroep Communicatie. Daarmee gaan we de communicatiestrategie opstellen en uitvoeren.</p> <p>Doel is rond 1 januari 2018 operationeel.</p>											
Wat hebben we daarvoor nodig?	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Stakeholder</th> <th>Financiering</th> <th>In kind bijdrage</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Alle Partijen</td> <td></td> <td> <ul style="list-style-type: none"> - Deelname communicatiewerkgroep) - Verbinding in eigen communicatiemiddelen - Trekker werkgroep en schrijver van de gezamenlijke strategie/trekker van de uitvoering het gezamenlijke deel </td> </tr> <tr> <td>Uit contributie en/of uit bijdragen van Partijen</td> <td>10.000 - 40.000 uitgaven aan derden ivm ontwikkeling</td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	Stakeholder	Financiering	In kind bijdrage	Alle Partijen		<ul style="list-style-type: none"> - Deelname communicatiewerkgroep) - Verbinding in eigen communicatiemiddelen - Trekker werkgroep en schrijver van de gezamenlijke strategie/trekker van de uitvoering het gezamenlijke deel 	Uit contributie en/of uit bijdragen van Partijen	10.000 - 40.000 uitgaven aan derden ivm ontwikkeling			
Stakeholder	Financiering	In kind bijdrage										
Alle Partijen		<ul style="list-style-type: none"> - Deelname communicatiewerkgroep) - Verbinding in eigen communicatiemiddelen - Trekker werkgroep en schrijver van de gezamenlijke strategie/trekker van de uitvoering het gezamenlijke deel 										
Uit contributie en/of uit bijdragen van Partijen	10.000 - 40.000 uitgaven aan derden ivm ontwikkeling											

		middelen	
Monitor			

<aanvullingen bod vanuit Partijen>

Context	
Samenwerkende partners	
Resultaat	
Wat gaan we daarvoor doen?	
Wat hebben we daarvoor nodig?	
Monitor	